

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102006/B/2020/36114638558420484

**ODDLŽENIE FYZICKEJ OSOBY SPLÁTKOVÝM
KALENDÁROM**

Bakalárska práca

2020

Tomáš Podmanický

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

**ODDLŽENIE FYZICKEJ OSOBY SPLÁTKOVÝM
KALENDÁROM**

Bakalárska práca

Študijný program : Podnikanie v obchode

Študijný odbor : 3.3.9 Obchodné podnikanie

Školiace pracovisko: Katedra obchodného práva

Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD.

Čestné vyhlásenie

**Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol
všetku použitú literatúru.**

Bratislava, 22.05.2020

Tomáš Podmanický

Pod'akovanie

Moje úprimné pod'akovanie patrí JUDr. Márií Veterníkovej, PhD. za jej odbornú pomoc so spracovaním tejto problematiky. Chcem pod'akovať za určovanie systematiky práce, povzbudenie a individuálny prístup pri písaní tohto diela.

ABSTRAKT

PODMANICKÝ, Tomáš: *Oddlženie fyzickej osoby splátkovým kalendárom*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra obchodného práva. – Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD. - Bratislava: OF EU, 2020

Cieľom práce je priblížiť a bližšie sa oboznámiť s definíciou insolventnosti fyzickej osoby, možnosťami oddlženia, postupom oddlženia od podania návrhu až po určenie splátkového kalendára. S prípadom oddlženia splátkovým kalendárom sa môže stretnúť ktokoľvek, kto nie je schopný uhrádzať svoje záväzky. S takouto situáciou sa môžu stretnúť aj študenti Ekonomickej univerzity, ktorí sa stanú podnikateľmi a dostanú sa do platobnej neschopnosti. Aplikáciou teoretických poznatkov na uvedenom prípade z praxe, môže čitateľ lepšie pochopiť situáciu platobnej neschopnosti a postup oddlženia. Záverečná práca je rozdelená do 4 kapitol. Prvá kapitola je venovaná súčasnému stavu právnej úpravy oddlženia. V ďalšej časti je charakterizovaný hlavný cieľ práce a parciálne ciele, ktoré napomáhajú k dosiahnutiu hlavného cieľa. Tretia kapitola je venovaná metódam, ktoré boli použité pri písaní práce. Záverečná kapitola je zameraná na prax. Výsledkom záverečnej práce je aplikácia teoretických poznatkov na konkrétny prípad, ktorý sa stal v reálnom živote, na základe ktorého je ukázaný postup pri riešení platobnej neschopnosti fyzickej osoby v praxi. Prostredníctvom grafov sú priblížené aj štatistické údaje týkajúce sa oddlženia.

Kľúčové slová:

fyzická osoba, úpadok, insolventnosť, oddlženie, návrh na oddlženie, splátkový kalendár

ABSTRACT

PODMANICKÝ, Tomáš: Debt relief of a natural person by repayment calendar. - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business: Department of Commercial Law. – Supervisor of thesis: JUDr. Mária Veterníková, PhD. -Bratislava: OF EU, 2020

The aim of the thesis is to approach and get acquainted with the definition of insolvency of a natural person, the possibilities of debt relief, the procedure of debt relief from the submission of the proposal to the repayment schedule. Anyone who is unable to pay their debts can face a case of debt relief on a repayment schedule. This situation can also be encountered by students of the University of Economics, who become entrepreneurs and become insolvent. By applying theoretical knowledge to the above case from practice, the reader can better understand the situation of insolvency and the process of debt relief. The thesis is divided into 4 chapters. The first chapter focuses on the comparison of issues in the Slovak Republic and abroad. The next part is focused on the characteristics of the terms natural person and insolvency. It also describes about the possibilities of debt relief and how to file a debt relief application. The final chapter is focused on the transfer of theoretical knowledge from previous chapters to practical examples. These examples show when the insolvency of a natural person occurred, to resolve the situation by filing a debt relief application, and illustrate further progress in insolvency proceedings. The result and at the same time the last chapter of the thesis is the application of theoretical knowledge to the case where the insolvency of a natural person occurs.

Key words:

natural person, decline, insolvency, debt relief proposal, repayment schedule

OBSAH

<i>Úvod</i>	<i>8</i>
<i>1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....</i>	<i>9</i>
1.1 Úpadok fyzickej osoby.....	9
1.2 Povinné zastúpenie dlžníka	10
1.3 Rozhodnutie o oddĺžení fyzickej osoby	11
1.4 Návrh na určenie oddĺżenia splátkovým kalendárom	12
1.5 Termíny splátok	14
1.6 Poskytnutie ochrany pred veriteľmi	15
1.7 Zrušenie oddĺżenia	16
1.7.1 Nepredvídateľné udalosti.....	17
<i>2. Cieľ práce.....</i>	<i>19</i>
<i>3. Metodika práce a metódy skúmania</i>	<i>20</i>
<i>4. Výsledky práce a diskusia</i>	<i>22</i>
4.1 Aplikácia teoretických poznatkov na konkrétny prípad	22
4.2 Osobný bankrot v číslach	28
4.3 Prekážky uplatňovania oddĺżenia na Slovensku	30
<i>Záver.....</i>	<i>33</i>
<i>Zoznam použitej literatúry.....</i>	<i>34</i>
<i>Zoznam tabuliek a grafov.....</i>	<i>36</i>

Úvod

V dnešných časoch je čoraz viac rozšírený trend podnikania. Ľudia chcú byť nezávislí a vidina zbohatnutia a organizovania svojho času im príde lákavá. Podnikanie obnáša teda veľa pozitívnych stránok. Napriek tomu prináša aj veľké riziko sprevádzané neúspechom. Preto sa často stáva, že dôsledkom tohto neúspechu a neuváženíh rozhodnutí je bankrot, krach. Bankrot je sprevádzaný nesplatenými pohľadávkami veriteľom ich dlžníkom, a to v značnej miere ovplyvňuje obchodné vzťahy a vývoj podniku. Pri podnikaní je preto dôležité brať do úvahy, že okrem zisku je dôležité zohľadňovať aj náklady. Pokiaľ fyzická osoba zbankrotuje stane sa platobne neschopnou, môže sa zbaviť svojich dlhou oddĺžením. Právnu úpravu oddĺženia obsahuje zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo „ZKR“). Hlavným cieľom práce je priblížiť proces oddĺženia fyzickej osoby splátkovým kalendárom podľa platnej slovenskej právnej úpravy.

1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Inštitút oddĺženia bol do slovenského právneho poriadku zavedený Zákomom o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2006. Pôvodná právna úprava oddĺženia bola pomerne komplikovaná a pre dlžníkov drahá. Oddĺžovaciemu konaniu muselo vždy predchádzať konkurzné konanie. Dlžník musel ešte pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu uhradiť sumu 663,88 eur na úhradu výdavkov a odmeny predbežného správcu. Zaplatenie tohto preddavku nebolo možné odpustiť. Pre mnohých dlžníkov, na ktorých majetok bola vedená exekúcia a ich bankové účty boli blokované exekútorom, zloženie tejto sumy predstavovalo neprekonateľnú prekážku, ktorá im bránila podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Práve táto podmienka spolu s podmienkou, že majetok dlžníka musel byť aspoň vo výške 1659,70 eura bola veľmi kritizovaná. O oddĺženie nebol za týchto podmienok zo strany dlžníkov záujem. Navyše oddĺžovacie konanie trvalo niekoľko rokov. Zmena nastala od 1. marca 2017, keď nadobudla účinnosť novela Zákona o konkurze a reštrukturalizácii vykonaná zákonom č. 377/2016 Z. z.. Podľa tejto novely ZKR má možnosť každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou podnikateľom alebo fyzickou osobou nepodnikateľom zbaviť sa svojich dlhov konkurzom alebo splátkovým kalendárom.

Aj keď inštitút oddĺženia pozná väčšina krajín v Európe, nájdu sa krajiny v ktorých možnosti vyriešenia nepriaznivej finančnej situácie dlžníka prostredníctvom oddĺženia nie je možné. Ako príklad možno uviesť Taliansko. Štandardná dĺžka oddĺženia v európskych krajinách je 5 rokov. V niektorých krajinách, napr. v Nemecku je to 6 rokov a v Rakúsku 7 až 10 rokov. Práve rakúska právna úprava oddĺženia patrí medzi najtvrdšie.

V ďalšom texte sa budeme venovať slovenskej právnej úprave oddĺženia. S oddĺžením fyzickej osoby úzko súvisí jej úpadok.

1.1 Úpadok fyzickej osoby

Podnikanie sa zaraďuje medzi spôsoby obživy pre jednotlivca. Plávanie vo víre podnikania však nie je jednoduché. Podnikateľ čelí neustálemu napätiu a tlaku z okolia vo všetkých sférach podnikateľsko – ekonomickej štruktúry. Podnikateľský subjekt však nie je jediný kto čelí záväzkom a má snahu udržiavať svoj ekonomický status v norme. V

dôsledku neuvážených rozhodnutí sa fyzická osoba môže dostať do nepriaznivej finančnej situácie, ktorej dôsledkom je neschopnosť platiť svoje záväzky (insolvenca) aj keď je nepodnikateľom. Hovoríme o úpadku „*Úpadok je objektívny stav, ktorý nastáva nezávisle od vôle dlžníka v okamihu, keď sa splnia predpoklady ustanovené v zákone*“ (Veterníková, 2017, s. 254).

Úpadok dlžníka môže mať dve formy, ktorými sú platobná neschopnosť a predĺženie. Fyzická osoba môže byť v úpadku iba vo forme platobnej neschopnosti. V zmysle § 3 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii: „*Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a) predpokladá sa, že je platobne neschopný*“ (Đurica, 2019, s. 11).

V záujme fyzickej osoby je aby v prípade, že má vedomosť o blížiacom sa úpadku urobila opatrenia na jeho predídanie alebo odvrátenie. Ak to nie je možné môže podať návrh na oddĺženie. Musí ale splniť zákonné podmienky.

1.2 Povinné zastúpenie dlžníka

Pri podaní návrhu na určenie splátkového kalendára až pokiaľ súd neustanoví správcu, je dlžník povinný byť zastúpený Centrom právnej pomoci alebo advokátom, ktorého určí Centrum právnej pomoci. Možno je aj to, že Centrum právnej pomoci určí advokáta, ktorého označí dlžník sám. Advokátovi určeného prostredníctvom Centra, patrí tarifná odmena vo výške 160 €.

Centrum právnej pomoci je rozpočtová štátna organizácia zriadená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Centrum vzniklo 1. januára 2006. Poskytuje právnu pomoc pre občanov, ktorí si kvôli nedostatku peňažných prostriedkov nedokážu zaobstarať právnu pomoc. Od 1. marca 2017 sa ich pole pôsobnosti rozšírilo o osobné bankroty. Slovenská republika toto nariadenie vydala z dôvodu minimalizovania zaťaženia súdov. Centrum právnej pomoci poskytuje dlžníkovi zastupovanie v jeho veci od podania návrhu na oddĺženie až po dobu, kedy súd ustanoví správcu. To znamená, že Centrum právnej pomoci alebo splnomocnený advokát vypracuje návrh na oddĺženie a následne ho elektronicky podá na príslušný súd.

Podľa právnej úpravy účinnej od 1. marca 2017 dlžník preukazuje zastúpenie v konaní rozhodnutím Centra právnej pomoci.

Ďalším krokom v procese oddlženia je určenie správcu. Správcu súd stanoví prostredníctvom náhodného výberu. Súd je oprávnený odvolať správcu, pokiaľ si neplní svoje povinnosti (Ďurica, 2019, s. 1135).

1.3 Rozhodnutie o oddlžení fyzickej osoby

Aby mohol dlžník podať návrh na oddlženie, musí byť platobne neschopný a na jeho majetok musí byť vedené aspoň jedno exekučné konanie. Slovenská podnikateľská agentúra uvádza že *„je potrebné tiež upozorniť na inštitút povinného zastúpenia dlžníka. Ten pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo návrhu na určenie splátkového kalendára až do okamihu ustanovenia správcu súdom, musí byť zastúpený Centrom právnej pomoci alebo advokátom určeným Centrom právnej pomoci“* (Slovak Bussines Agency, 2019).

O následnom oddlžení fyzickej osoby rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára takým spôsobom že dlžníka - fyzickú osobu zbaví všetkých dlhov, okrem tých ktoré sú vylúčené z uspokojenia v rámci oddlžovacieho konania. Súd zároveň ustanoví do funkcie správcu, ktorý následne vykoná šetrenie ohľadne majetku a záväzkov dlžníka. Slovenská podnikateľská agentúra v svojej práci spomína výšku poplatkov za využitie inštitútu oddlženia *„Oproti predošlej právnej úprave sa znížili sumy nevyhnutné na využitie inštitútu oddlženia zo strany dlžníka. Do 1. marca 2017 mohli zadlžené fyzické osoby podať návrh na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok len v tom prípade, ak zložili na účet súdu preddavok na úhradu odmeny a nákladov správcu vo výške 663,88 eur. Tiež museli mať majetok, ktorého hodnota bola aspoň 1659,70 eur. V súčasnosti sú náklady vo výške 500 eur na úhradu preddavku paušálnej odmeny a nákladov správcu“* (Slovak Bussines Agency, 2019).

1.4 Návrh na určenie oddĺženia splátkovým kalendárom

Podľa §168 ZKR:

„(1) Návrh na určenie splátkového kalendára podľa tejto časti zákona je oprávnený podať dlžník, ktorý je fyzickou osobou.

(2) Návrh na určenie splátkového kalendára sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý sa zverejní na webovom sídle ministerstva. Okrem všeobecných náležitostí návrhu podľa § 127 Civilného sporového poriadku a iných náležitostí ustanovených týmto zákonom návrh na určenie splátkového kalendára obsahuje:

- (a) dlžníkov životopis spolu s opisom jeho aktuálnej životnej situácie,*
- (b) zoznam osôb spriaznených s dlžníkom,*
- (c) zoznam aktuálneho majetku a zoznam majetku väčšej hodnoty, ktorý vlastnil v posledných troch rokoch,*
- (d) zoznam záväzkov,*
- (e) prehľad doterajších príjmov a výdavkov dlžníka za uplynulých päť rokov,*
- (f) prehľad očakávaných výdavkov a príjmov dlžníka v nasledujúcich piatich rokoch,*
- (g) posledných päť daňových priznaní dlžníka, ak boli podané,*
- (h) vyhlásenie dlžníka o platobnej neschopnosti,*
- (i) doklad nie starší ako 30 dní preukazujúci, že voči dlžníkovi sa vedie exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie.*

(3) Dlžník v návrhu na určenie splátkového kalendára musí uviesť údaje o svojom zriadenom bankovom účte. Ak súčasťou zoznamu aktuálneho majetku dlžníka je dlžníkov byt alebo nebytový priestor, dlžník v návrhu musí uviesť identifikačné údaje správcu bytového domu, v ktorom sa dlžníkov byt alebo nebytový priestor nachádza alebo identifikačné údaje spoločenstva vlastníkov bytov“.

Oddĺženie prostredníctvom splátkového kalendára umožňuje dlžníkovi, pokiaľ je schopný plniť svoje záväzky aspoň v minimálnej výške ponechať si svoj majetok a prostredníctvom splátkového kalendára uhrádzať minimálnu stanovenú výšku. Ako sme už uviedli, podať návrh na oddĺženie fyzickej osoby môže iba dlžník sám a v žiadnom prípade ho nepodáva veriteľ. Návrh na oddĺženie formou splátkového kalendára môže podať fyzická osoba či už je podnikateľom alebo nepodnikateľom. Návrh na oddĺženie musí byť úplný a pravdivý, nakoľko nesprávne a mylné uvedenie skutočností je považované za nepoctivý zámer dlžníka. Majetok, ktorého hodnota je vyššia ako 2 000 eur sa považuje za

majetok väčšej súpisnej hodnoty. Dlžník musí uviesť aj údaje o bankovom účte a informácie o bydlisku. Dlžník je zastúpený právnym zástupcom určeným Centrom právnej pomoci. Právna pomoc zahŕňa pomoc dlžníkovi od spísania návrhu na oddĺženie až do ustanovenia správcu. Dôležité je oboznámiť dlžníka s obidvoma formami oddĺženia - vyhlásením konkurzu alebo prostredníctvom splátkového kalendára. Právny zástupca (advokát) vypracuje návrh o určenie splátkového kalendára a spolu s prílohami ho podá na súd. Dlžník nie je oprávnený podať návrh na oddĺženie splátkovým kalendárom, ak je vo výkone trestu odňatia slobody. V každom inom prípade musí konať podľa vyššie uvedených postupov (Ďurica, 2019, s. 1198).

„Návrh splátkového kalendára je povinný zostaviť advokát v lehote do 45 dní od zloženia preddavku na paušálnu odmenu a paušálnu náhradu nákladov, ktoré sú nevyhnutné na vedenie konania v procese oddĺženia. Samozrejme je preverenie a zistenie majetkových pomerov dlžníka a podľa toho sa zostavuje návrh splátkového kalendára. Pri zostavovaní sa do pomerového vzorca kladie vzťah záväzkov a hodnota majetku. Dôvody, kvôli ktorým je fyzická osoba v pozícii neplatiča a teda je vo vzťahu k veriteľovi v roli dlžníka. Vyčíslené úsilie, ktoré dlžník vynaložil v minulosti aby svoje záväzky voči veriteľovi naplnil a taktiež predpokladané príjmy v súčasnom ale aj v budúcom období. Zdravotné, sociálne ale aj rodinné pomery dlžníka. Základným atribútom na určenie hornej hranice splátok je fakt, že splátka nesmie presiahnuť predpokladaný príjem dlžníka po znížení výdavkov zabezpečujúcich bývanie a základné životné potreby. Medzi tieto výdavky sa zaraďujú aj výdavky na vyživované osoby v domácnosti spolu s dlžníkom a taktiež aj plnenie vyživovacej povinnosti“ (Ďurica, 2019, s. 1204).

Ďurica v Beckovej edícii komentovaných zákonov o konkurze a reštrukturalizácii tiež uvádza: *„Novela stanovuje spodnú a nepriamo aj hornú hranicu uspokojenia pohľadávok veriteľov. Uspokojenie pohľadávok nezabezpečených veriteľov musí byť vyššie aspoň o 10% ako v oddlžovacom konkurze a zároveň nesmie byť nižšia ako 30% nezabezpečenej pohľadávky. Táto kvóta platí aj pre zabezpečenú pohľadávku, ktorá je zabezpečená len majetkom tretej osoby (ručiteľom). Splnenie podmienky zvýšenia o 10% súd neskúma. Ochrana veriteľov je založená na ich aktivite, pretože ak žiaden z nezabezpečených veriteľov nepodal na súde námietku, má sa za to, že návrh splátkového kalendára takéto uspokojenie poskytuje“* (Ďurica, 2019, s. 1205).

Napriek všetkým skutočnostiam do úvahy pripúšťame dve možnosti rozhodnutia na oddĺženie splátkovým kalendárom. Prvá možnosť je, že dlžník spĺňa predpoklady na splátkový kalendár. Po sčítaní všetkých výdavkov a vyhodnotení pomerových

ukazovateľov, správca určí plnenie každej pohľadávky v navrhovanej výške na obdobie piatich rokov. Keď nastane skutočnosť, že dlžníkovi nie je možné vyhovieť a splátkový kalendár nie je možné zostaviť oznámi to v Obchodnom vestníku. Správca musí uviesť súd na ktorom konanie prebieha, značku konania, presné označenie dlžníka, spisovnú značku konania a napokon dôvod oznámenia. Zverejnením v Obchodnom vestníku sa proces o určenie oddĺženia splátkovým kalendárom končí. V dôsledku toho sa dlžníkovi stráca jeho ochrana pred veriteľmi (Ďurica, 2019, s. 1195).

1.5 Termíny splátok

Zákon zabezpečuje ochranu nie len dlžníkovi ale aj veriteľovi. Veriteľ má právo nahliadnuť do obsahu splátkového kalendára a taktiež má aj možnosť podať odvolanie a prípadné návrhy do lehoty 90 dní od zverejnenia oznamu v Obchodnom vestníku. Keď tak veriteľ urobí, tak správca predloží návrh aj s námietkami veriteľa súdu aj s vyjadrením dlžníka k danej situácii. Súd môže predvolať správcu aby si vypočul bližšie informácie o zmene situácie. Taktiež môže určiť aj pojednávanie, pokiaľ tak neurobí do 30 dní od predloženia úplného návrhu splátkového kalendára, spravidla vychádza v ústrety návrhu správcu. Ak súd zistí, že pomery dlžníka sú v rozpore s návrhom splátkového kalendára a dlžník nie je schopný plniť finančnú sumu veriteľovi, konanie zastaví. Správca musí dlžníka informovať o možnosti vyhlásenia konkurzu. Pokiaľ súd usúdi, že námietky sú relevantné, môže vyhovieť veriteľovi a jeho námietkam. V situácii kedy však nie sú námietky zo strany veriteľa prichádza k momentu kedy súd vyhovie návrhu správcu. Na oneskorené námietky súd neprihliada (Ďurica, 2019, s. 1211).

Tabuľka č. 1: Termíny splátok

Výška peňažného plnenia	Plnenie z časového hľadiska
nad 6 000 €	mesačne
Od 1 200 € do 6 000 €	polročne
Od 100 € do 1 200 €	ročne
do 100 €	k poslednému dňu 5. roka

Zdroj: Vlastné spracovanie

Vo vyššie uvedenej tabuľke vidíme termíny splátkového kalendára. Môžeme teda povedať, že kumulatívna suma dlžnej sumy musí byť zo zákona rozložená na 5 rokov. Termíny splátok sú stanovené zákonom na základe výšky peňažného plnenia pre veriteľa.

Pri plnení dosahujúcom sumu vyššiu ako 6 000 eur je dlžník povinný poskytnúť splátky veriteľovi mesačne k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Pri sume ktorá nepresiahne 6 000 eur ale jej dolná hranica je 1 200 eur je dlžník povinný poskytnúť splátky veriteľovi polročne so splatnosťou najneskôr k poslednému dňu príslušného pol roka. Ak celkové plnenie pre veriteľa nepresiahne sumu 1 200 eur ale presiahne sumu 100 eur je dlžník povinný poskytnúť veriteľovi ročne so splatnosťou k poslednému dňu príslušného roka. Ak celkové plnenie pre veriteľa nepresiahne sumu 100 eur je dlžník povinný poskytnúť splátku veriteľovi jedným plnením, najneskôr posledný deň piateho roku plnenia splátkového kalendára. Plnenie splátkového kalendára začína prvým dňom kalendárneho mesiaca v ktorom bol splátkový kalendár určený. Tento deň je medzníkom pri plnení splátkového kalendára.

1.6 Poskytnutie ochrany pred veriteľmi

Konanie o určenie splátkového kalendára je nasledovné. V prvom rade súd vydáva rozhodnutie o ochrane dlžníka pred veriteľmi. Po preskúmaní majetkovej podstaty dlžníka, následne súd vydáva rozhodnutie o určenie splátkového kalendára a oddlžení. Rozhodnutie o ochrane pred veriteľmi slúži na to, aby zabránilo veriteľom individuálne vymáhať svoje pohľadávky a taktiež chráni majetok dlžníka. Rozhodnutie o poskytnutí ochrany voči veriteľom sa zverejňuje v Obchodnom vestníku. V okamihu zverejnenia sa odkladajú všetky exekúcie, ktoré sa vedú voči dlžníkovi ohľadom pohľadávok, ktoré môžu byť uspokojené iba splátkovým kalendárom alebo pohľadávok vylúčených z uspokojenia. V momente kedy súd rozhodne o určení splátkového kalendára, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu v exekučnom konaní rozhodlo o zastavení exekúcie. Dôležité je poznamenať, že sa zastavujú začaté exekučné a obdobné vykonávacie konania, pričom nie je zakázané začať nové konanie takéhoto charakteru voči dlžníkovi. Účinky rozhodnutia o poskytnutí ochrany pred veriteľmi nadobúdajú platnosť zverejnením uznesenia v Obchodnom vestníku a zanikajú skončením konania (Ďurica, 2019, s. 1198).

1.7 Zrušenie oddĺženia

Súd pri procese oddĺžovania fyzickej osoby splátkovým kalendárom, nesleduje okolnosti spojené s mravnou povahou dlžníka. Dôvody, pre ktoré dlžník podal návrh na oddĺženie prostredníctvom splátkového kalendára je pre súd bezpredmetný. Napriek tomu, Zákon o konkurze a reštrukturalizácii pozná skutkovú podstatu poctivého zámeru dlžníka. Z uvedeného vyplýva, že kontrola poctivého zámeru dlžníka je výlučne iba na veriteľovi. Každý veriteľ, ktorý je dotknutý oddĺžením má právo podať voči tomuto rozhodnutiu námietku a domáhať sa zrušeniu oddĺženia. Podmienkou však je, že poškodený veriteľ musí preukázať nepoctivý zámer dlžníka. Veriteľ, tak môže podať návrh na súd a domáhať sa zrušenia oddĺženia do 6 rokov od určenia splátkového kalendára. Pre ľahšie pochopenie je nutné si bližšie definovať kedy má dlžník poctivý zámer a čo to ten poctivý zámer vlastne je:

Dlžník má poctivý zámer v prípade ak je z jeho správania po podaní návrhu na oddĺženie zrejmé, že vynaložil snahu na riešenie svojich dlhov a to spôsobom, akým sú napríklad snaha o získanie zamestnania, snaha riešiť svoje dlhy v rozmedzí svojich finančných možností alebo si zabezpečil iný zdroj príjmu. Ďalšie možnosti z ktorých je možné usúdiť poctivý zámer dlžníka je splatenie svojich dlhov v prípade, že nadobudol výhru, dostal sa k dedičstvu alebo k iným prostriedkom a veriteľom dobrovoľne ponúkol na uspokojenie aspoň polovicu. Poctivý zámer je možné usúdiť aj v prípade, ak dlžník poskytne súčinnosť správcovi.

Dlžník nemá poctivý zámer v prípade ak :

- a) Úmyselne neuviedol časť svojho majetku väčšej hodnoty, napriek tomu, že o ňom vedel.
- b) V zozname veriteľov, úmyselne neuviedol veriteľa (fyzickú osobu), dôsledkom čoho sa veriteľovi nenaskytla možnosť prihlásiť svoju pohľadávku.
- c) Úmyselne neuviedol informáciu súvisiacu s aktuálnymi okolnosťami.
- d) Nebol správcovi nápomocný a súčinný.
- e) Dostal sa úmyselne do platobnej neschopnosti, aby mohol podať návrh na oddĺženie.
- f) V čase podania návrhu nebol dlžník platobne neschopný.
- g) Zo správania možno usúdiť, že pri vytvorení záväzkov sa spoliehal na možnosť oddĺženia.
- h) Neplní včas a správne splátkový kalendár a to bez uvedenia vážneho dôvodu.

- i) Neplní svoju povinnosť vychádzajúcu zo strany Centra právnej pomoci, ktorou je včas vrátiť poskytnutý preddavok na úhradu paušálnej odmeny.
- j) Dlžník sa domáhal zbavenia dlhov napriek skutočnosti, že centrum hlavných záujmov nemal na území Slovenskej republiky.

Veriteľ môže uvádzať aj iné skutočnosti nepoctivého zámeru dlžníka v súvislosti s uvedenou skutkovou podstatou.

Napriek skutočnosti, že súd nemá v predmete činnosti skúmanie poctivého zámeru dlžníka prihliada na skutočnosti s tým súvisiace. Menej prísne súd prihliada na skutočnosť poctivého zámeru u dlžníka, ktorý má iba základné vzdelanie, je v dôchodkovom veku, stratil obydlie na trvalo alebo na nejaký vymedzený čas, má zdravotné problémy vážnejšieho charakteru, postihla ho nepredvídateľná životná situácia.

Prísnejšie prihliada na dlžníka, ktorý mal alebo stále má významnejší majetok, pôsobil alebo stále pôsobí na vedúcej pozícii v zamestnaní alebo je právnická osoba, má skúsenosť s podnikaním akéhokoľvek typu.

V prípade, že súd dospeje k záveru, že dlžník nemal poctivý zámer, rozhodne o zrušení oddĺženia. Dôsledkom je, že všetky pohľadávky budú opäť vymáhateľné v pôvodnom rozsahu ako pred začatím oddĺženia. Toto rozhodnutie sa stáva v skutkovej podstate neúčinné. Premlčacia doba je 10 rokov.

Ustanovenie § 13a OBZ hovorí o zrušení oddĺženia a následnom vylúčení. V rozsahu 3 rokov nesmie dlžník vykonávať funkciu člena dozorného orgánu, člena štatutárneho orgánu. Taktiež nesmie vykonávať funkciu vedúceho podniku, funkciu zahraničnej osoby alebo prokuristu.

Dlžník má umožnené znova požiadať o oddĺženie po uplynutí 10 rokov od určenia splátkového kalendára.

1.7.1 Nepredvídateľné udalosti

Smrť dlžníka

V mnohých prípadoch môže nastať skutočnosť kedy je znemožnená platobná schopnosť dlžníka. Takýmto prípadom môže byť aj smrť dlžníka. Oddĺženie splátkovým kalendárom si vyžaduje priamu existenciu dlžníka, ktorý bude platiť splátky splátkového kalendára, preto je logické, že toto plnenie bez jeho prítomnosti nemôže pokračovať. Práve tento

atribút ho odlišuje od vyhlásenia konkurzného konania v ktorom je možné pokračovať aj v prípade smrti dlžníka (Ďurica, 2019, s. 1213).

Vyhlásenie konkurzu

Keď sa dlžník rozhodne, že chce, aby na jeho majetok bol vyhlásený konkurz, nastane situácia, kedy platný splátkový kalendár stráca svoju účinnosť. Ďurica k takémuto prípadu uvádza *„Vzhľadom na to, že aktívnu vecnú legitimáciu na vyhlásenie konkurzu má len dlžník, tento môže dosiahnuť vyhlásenie oddlžovacieho konkurzu až po uplynutí desaťročnej zákazovej lehoty. Ak je dlžník podnikateľom, veriteľ môže dosiahnuť vyhlásenie likvidačného konkurzu z dôvodu platobnej neschopnosti dlžníka bez tohto časového obmedzenia“* (Ďurica, 2019, s. 1214).

2. Cieľ práce

Cieľom bakalárskej práce je priblížiť právnu úpravu, ktorá definuje možnosti oddĺženia fyzickej osoby splátkovým kalendárom bez ohľadu na to, či ide o podnikateľa alebo o nepodnikateľa. Zvýšiť tak právne povedomie čitateľov práce o oddĺžení fyzických osôb prostredníctvom splátkového kalendára.

Od hlavného cieľa sa odvíjajú čiastkové ciele, ktoré sú:

- Priblíženie právnej úpravy oddĺženia fyzickej osoby na Slovensku a zahraničí.
- Vymedzenie legislatívneho rámca oddĺženia v Slovenskej republike.
- Priblíženie zmeny pôvodnej právnej úpravy oddĺženia v Slovenskej republike.
- Vysvetlenie základných pojmov, ktoré súvisia so skúmanou problematikou.
- Charakterizovanie nástrojov oddĺženia fyzickej osoby splátkovým kalendárom.
- Aplikácia teoretických poznatkov na konkrétne prípady z praxe.

3. Metodika práce a metody skúmania

Charakteristika objektu skúmania: objektom skúmania bakalárskej práce je jeden zo spôsobov riešenia insolventnosti fyzických osôb.

Pracovné postupy:

1. Stanovenie hlavného a čiastkového cieľa.
2. Preštudovanie dostupnej literatúry v knižniciach a v kníhkupectvách, preštudovanie článkov na internete ale aj článkov dostupných na internete. Taktiež sme si preštudovali príslušné právne predpisy.
3. Zhromaždenie získaných informácií.
4. Následným preštudovaním a vyhodnotením sme zostavili obsah bakalárskej práce.
5. Konzultáciami s vedúcou bakalárskej práce sme indikovali bližšie kapitoly a podkapitoly.
6. Formálna a estetická úprava bakalárskej práce.

Spôsob získavania informácií a zdrojov: Na získavanie informácií sme využili najmä knižné zdroje. K hlavným pomocníkom zaradujeme aj internet, nakoľko je v dnešnej dobe účinným a neodmysliteľným pomocníkom. Analýza zákonov zo súvisiacej oblasti nám pomohla lepšie sa zorientovať v danej problematike. Knižné publikácie a odbornú literatúru, články ale aj zákony sme získali zo zdrojov Slovenskej ekonomickej knižnice. V čase písania bakalárskej práce nastala vo svete pandémie vírusu COVID-19. Opatrenia spôsobili, že sme nemali možnosť dohľadať ďalšie zdroje a realizovať praktickú časť podľa počiatočného plánu. Bolo nám posunuté nahliadnutie do osobných spisov a taktiež osobné stretnutie v Centre právnej pomoci. Nápomocné nám boli hlavne internetové zdroje.

V práci sme využili niekoľko výskumných metód:

- Analýza javov a procesov: metódu sme využili na vysvetlenie nástrojov oddĺženia fyzickej osoby.
- Dedukcia: na základe poznatkov a tvrdení, ktoré sa považujú za objektívne sme pomocou príkladu vyvodili určitý logický záver. Ako príklad sme uviedli spoločnosť v podnikateľskom prostredí v ktorej prebieha proces oddĺženia.
- Komparácia: prostredníctvom uvedenej metódy sme porovnali prostredie oddĺženia na Slovensku a v zahraničí.

Použité metódy interpretácie výsledkov a vyhodnotenia : pri aplikácii metód sme vychádzali z nasledujúcich fáz.

- Proces interpretácie: získané informácie sme uviedli do praxe prostredníctvom prezentácie predmetného výskumu.
- Proces testovania: overenie nástrojov v praxi na konkrétnom príklade v podnikateľskom aj nepodnikateľskom prostredí fyzickej osoby.
- Proces pozorovania a analýzy: metódu sme aplikovali pri porovnávaní situácie oddĺženia fyzických osôb na Slovensku a v zahraničí, následne sme daný prostriedok výskumu využili aj v praktickej časti kde pozorujeme subjekt pri platobnej neschopnosti a následnom spôsobe riešenia jeho insolventnosti.

4. Výsledky práce a diskusia

V dnešnej dobe, nie je nič výnimočné na tom, že sa fyzická osoba dostane do nelichotivej finančnej situácie, ktorá je spôsobená často tým, že jej výdaje presahujú príjmy. Ak nedokáže plne uhrádzať svoje záväzky môže sa dostať do úpadku, z ktorého je von jediná cesta a tou je podanie návrhu na oddĺženie, buď formou konkurzu alebo splátkového kalendára. Ak sú splnené zákonné podmienky, súd rozhodne o oddĺžení fyzickej osoby. V prípade nevyhovujúceho rozhodnutia súdu je možné proti nemu podať odvolanie.

Oddĺženie prostredníctvom splátkového kalendára, ktorému sa venujeme v tejto práci, považujeme za efektívny a prijateľný spôsob oddĺženia. Výhodu vidíme jednoznačne v tom, že fyzická osoba sa môže dohodnúť na výškach splátok, aj na termíne ich splatnosti v rámci svojich možností. Zároveň si zachová svoj majetok.

4.1 Aplikácia teoretických poznatkov na konkrétny prípad

V nasledujúcom texte priblížime konkrétny prípad oddĺženia fyzickej osoby splátkovým kalendárom, zameriame sa pritom na zákonný postup, ktorý je rovnaký v prípade fyzickej osoby podnikateľa i fyzickej osoby nepodnikateľa. V nasledujúcom prípade ide o fyzickú osobu podnikateľa, ktorá sa rozhodla zachovať si svoj majetok a zbaviť sa svojich dlhov prostredníctvom oddĺženia splátkovým kalendárom podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V záujme zachovania ochrany osobných údajov, meno i ďalšie identifikačné údaje dotknutých osôb sme zmenili.

Dlžník Ján Jakab, narodený dňa 8.12.1967, bydliskom Južná trieda 30/29, Košice 040 01, Slovenská republika, sa dostal do situácie, kedy už nedokázal splácať svoje záväzky a na jeho majetok bolo vedených niekoľko exekúcií.

Na základe preštudovanej problematiky vieme, že oddĺženie splátkovým kalendárom je určené pre fyzické osoby, ktoré majú pravidelný príjem a hodnota ich majetku je vyššia ako samotná výška záväzkov. Ak má fyzická osoba záujem o oddĺženie, musí kontaktovať príslušné Centrum právnej pomoci. Pracovníci tejto inštitúcie podávajú potrebné vysvetlenia a oboznámia fyzickú osobu s priebehom celého oddľžovacieho procesu. Pán Jakab kontaktoval Centrum právnej pomoci v Košiciach prostredníctvom bezplatného telefónneho čísla 0650 105 100. Čakacia doba na konzultáciu je približne 1 až

3 mesiace. V našom prípade, dostal pán Jakab termín konzultácie o tri mesiace. Na konzultácii vyplnil žiadosť o oddĺženie priamo v Centre právnej pomoci. Elektronický formulár žiadosti sa dá nájsť aj na internetovej stránke www.centrumpravnejpomoci.sk. Po podaní žiadosti nasledovala konzultácia, v rámci ktorej bol pán Jakab poučený o možnosti oddĺženia pomocou konkurzu alebo splátkového kalendára. Nakoľko je majetok pána Jakaba vyšší ako výška jeho záväzkov, zvolil si možnosť oddĺženia prostredníctvom splátkového kalendára. V takom prípade musí dlžník predložiť nasledujúce doklady: doklady o pravidelnom príjme, doklady preukazujúce vedenie exekučného alebo vykonávacieho konania na jeho majetok a doklad o vedení účtu v banke. Keďže pán Jakab nemá právnické vzdelanie, Centrum právnej pomoci mu určilo advokáta, ktorý ho zastupoval pri podaní návrhu na oddĺženie splátkovým kalendárom na Okresný súd Košice I. Advokát zastupuje v oddĺžovacom konaní dlžníka až do doby, kým nie je súdom ustanovený správca.

Keďže dlžník splnil všetky zákonom stanovené podmienky, príslušný súd mu poskytol ochranu pred veriteľmi a ustanovil správcu. V uznesení o poskytnutí ochrany pred veriteľmi zároveň uložil dlžníkovi, aby na účet správcu zložil preddavok na paušálnu odmenu a paušálnu náhradu nevyhnutných nákladov spojených s vedením konania vo výške 500 eur a to do sedem dní od doručenia výzvy správcu. Pred vydaním uznesenia súd zisťoval:

- či návrh podala oprávnená osoba,
- či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti,
- či je dlžník zastúpený v súlade so zákonom,
- či je dlžník platobne neschopný,
- či od posledného poskytnutia ochrany pred veriteľmi uplynuli aspoň tri roky,
- či nebráni tomu v minulosti vyhlásený konkurz alebo splátkový kalendár.

Poskytnutím ochrany pred veriteľmi sa odložili všetky exekúcie, vedené voči pánovi Jakabovi ohľadom pohľadávok, ktoré môžu byť uspokojené iba splátkovým kalendárom alebo pohľadávok vylúčených z uspokojenia v rámci oddĺženia. Účinky ochrany pred veriteľmi nastúpili zverejnením uznesenia o poskytnutí ochrany pred veriteľmi v Obchodnom vestníku.

Ustanovený správca vyzval pána Jakaba aby zložil na jeho účet preddavok na paušálnu odmenu a paušálnu náhradu nevyhnutných nákladov spojených s vedením

konania vo výške 500 eur. Sumu 500 eur na zloženie tohto preddavku môže požičať dlžníkovi aj Centrum právnej pomoci. Túto možnosť pán Jakab využil s tým, že následne bude požičanú sumu splácať. Po zložení požadovanej sumy správca do 45 dní zostavil návrh splátkového kalendára. Pred jeho zostavením sa stretol s pánom Jakabom za účelom preskúmania jeho majetkových pomerov. Správca zisťoval aký je pomer záväzkov pána Jakaba k hodnote jeho majetku, aké boli dôvody platobnej neschopnosti pána Jakaba, aké úsilie vynaložil v minulosti na uspokojenie pohľadávok veriteľov, aké sú príjmové možnosti pána Jakaba. Zaujímal sa aj o zdravotné, rodinné a sociálne pomery, vek a vzdelanie pána Jakaba.

Správca zistil, že celková suma pohľadávok veriteľov pána Jakaba je vo výške 69 543,99 eura čo zahrňuje sumu istiny spolu s príslušenstvom. Uvedené údaje o výške záväzkov dlžníka spolu s príslušenstvom sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č.2 : Výška záväzkov

P.č.	Veriteľ	Istina [v EUR]	Príslušenstvo [v EUR]	Výška záväzku [v EUR]	Právny dôvod vzniku pohľadávky
1.	Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave Ulica 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484	8 963,36	-	8 963,36	Sociálne poistenie
2.	JUDr. Rudolf Dušina, súdny exekútor Ľudovíta Štúra 12, 071 01 Michalovce	3 226,67	-	3 226,67	Trovy exekúcie
3.	Orange Slovensko, a.s. Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270	290	-	290	Telekomunikačné služby
4.	Home Credit Slovakia, a.s. Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176	3 149,30	2 696,60	5 845,90	Platobný rozkaz, č.k. 17Ro/286/2013 -24
5.	EOS KSI Slovensko, s.r.o. Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, 35 724 803 [pôvodný veriteľ: Všeobecná úverová banka, a.s.]	862,08	624,27	1 486,35	Zmluva o vydanie platobnej karty NAY
6.	EOS KSI Slovensko, s.r.o. Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 [pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a.s.]	2 425,78	2 027,53	4 453,31	Zmluva o poskytnutí bezúčelovej pôžičky
7.	EOS KSI Slovensko, s.r.o. Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 [pôvodný veriteľ Credium Slovakia, a.s.]	11 346,58	30 193,92	41 540,50	Kúpna a leasingová zmluva
8.	Slovenská konsolidačná, a.s. Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005 [pôvodný veriteľ Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, pobočka Košice]	3 737,90	-	3 737,90	Rozhodnutie č. k. 700-3440001712-GC04/12 (poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie)

Zdroj: Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s.

1. Veriteľ Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave uviedol, že suma pohľadávky voči dlžníkovi je vo výške 8 963,36 €
2. Veriteľ JUDr. Rudolf Dušina, súdny exekútor uviedol, že suma pohľadávky je vo výške 3 226,67 €.
3. Orange Slovensko, a.s., uviedol výšku pohľadávky 290 €.
4. Veriteľ Home Credit Slovakia, a.s., je zložená z istiny 3 149,30 € a príslušenstva vo výške 2 696,60 €. Príslušenstvo tvorí úrok z omeškania, trovy konania, trovy právneho zastúpenia, súdny poplatok. Správca napokon určil pohľadávku voči

veriteľovi vo výške istiny 3 149,30 € a úroky vo výške 797,75 €. Zvyšná výška príslušenstva prekračuje 5% z istiny a preto sa stáva nevymáhateľnou.

5. Pohľadávka veriteľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., (pohľadávka bola postúpená od Všeobecnej úverovej banky, a.s.) pozostáva z istiny vo výške 862,08 € a príslušenstva vo výške 624,27 €. Do príslušenstva sú zahrnuté poplatky za základný úrok, sankčný úrok, úrok z omeškania. Správca určil napokon výšku pohľadávky vo výške istiny 862,08 € a príslušenstvo vo výške 239,80 €. Zvyšná suma príslušenstva presahuje 5% istiny a preto je nevymáhateľná.
6. Pohľadávka veriteľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., (pohľadávka bola postúpená od Consume Finance Holding, a.s.) pozostáva z istiny vo výške 2425,75 € a príslušenstva vo výške 2027,53 €. Do príslušenstva sú zahrnuté úroky z omeškania, trovy konania. Správca určil napokon výšku pohľadávky vo výške istiny 2425,48 € a príslušenstvo vo výške 899,53 €. Zvyšná suma príslušenstva presahuje 5% istiny a preto je nevymáhateľná.
7. Pohľadávka veriteľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., (pohľadávka bola postúpená od Credium Slovakia, a.s.) pozostáva z istiny vo výške 11 346,58 € a príslušenstva vo výške 30193,92 €. Do príslušenstva sú zahrnuté úroky z omeškania a trovy konania. Správca určil napokon výšku pohľadávky vo výške istiny 11 346,58 € a príslušenstvo vo výške 3949,97 €. Zvyšná suma príslušenstva presahuje 5% istiny a preto je nevymáhateľná.
8. Veriteľ Slovenská konsolidačná, a.s., sa domáha splatenia istiny vo výške 3737,90 €.

Správca vykonal aj vlastné šetrenie ohľadom majetku pána Jakaba. Zistil, že pán Jakab nie je podľa Úradu geodézie, kartografie a katastra, vlastníkom žiadnych nehnuteľností na území Slovenskej republiky. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát oznámil správcovi, že dlžník nie je v súčasnosti ani v predchádzajúcom období v rozsahu 4 roky nebol vlastníkom alebo držiteľom vozidla. Dlžník nemá žiadnu peňažnú pohľadávku. Je ale konateľom a 100%-ným spoločníkom obchodnej spoločnosti s názvom PJS media, s.r.o. so sídlom Alfeldiho 16, 040 01 Košice, IČO: 46 634 878. Spoločnosť bola zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I.

Dlžník aktuálne vystupuje ako samostatne zárobková činná osoba pod obchodným menom Ján Jakab. Miesto podnikania Košice – Juh, 040 01, Široká trieda 10, IČO: 33 531

457. Predmetom podnikania je vykonávanie výškových prác prostredníctvom speleologickej techniky. Pokiaľ nedôjde k výrazným zmenám v podnikateľskej činnosti jeho očakávaný mesačný príjem je vo výške 800 €, plynúci z dohody o vykonaní práce. Ako sme vyššie uviedli, dlžník je aj 100%-ným spoločníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti. V roku 2016 bola podľa výsledku účtovnej závierky uvedená spoločnosť v strate. V roku 2017 sa spoločnosť dostala do zisku. Na základe vyvíjajúcej sa situácie podľa vyjadrenia dlžníka nie je možné v súčasnosti na obdobie nasledujúcich 5 rokov určiť výsledok hospodárenia. Výška nevyhnutných výdavkov dlžníka sa pohybuje v sume 400 € mesačne. Suma zahŕňa platbu za bývanie a zabezpečenie základných životných potrieb vo výške 300 € mesačne. Sumu 100 € mesačne tvorí rezerva pre prípadne nepredvídateľné okolností.

Po celkovom preskúmaní pomerov dlžníka s prihliadnutím na jeho predpokladané príjmy a výdavky správca zostavil splátkový kalendár v súlade s §168c ZKR. Celková výška pohľadávok veriteľov je 39 891,06 eur a suma, ktorú má dlžník uhradiť v časovom období 5 rokov je 19 945,51 eur, teda 50% z celkovej výšky záväzkov

Tabuľka č.3 : Splátkový kalendár

P.č.	Veriteľ	Výška uspokojovanej pohľadávky [v EUR]	Celková výška uspokojenia pohľadávky [v EUR]	% Výška uspokojenia pohľadávky	Periodicita splátok	Výška jednotlivých plátok [v EUR]
1.	Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave	8 963,36	4 481,68	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka	448,17
2.	JUDr. Rudolf Dulina – súdny exekútor	3 226,67	1 613,33	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka	166,33
3.	Orange Slovensko, a.s.	290,00	145,00	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho roka	29,00
4.	Home Credit Slovakia, a.s.	3 947,25	1 973,62	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka	197,36
5.	EOS KSI Slovensko, s.r.o.	1 102,48	551,24	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho roka	110,25
6.	EOS KSI Slovensko, s.r.o.	3 325,31	1662,65	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka	166,26
7.	EOS KSI Slovensko, s.r.o.	15 298,09	7 649,04	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca	127,48
8.	Slovenská konsolidačná, a.s.	3 737,90	1 868,95	50 %	do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka	186,89

Zdroj: Správca ustanovený súdom

1. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka splátku vo výške 448,17 eur, veriteľovi Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, celková výška uspokojovanej pohľadávky je 4 481,68 eur.

2. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka splátku vo výške 166,33 eur, veriteľovi JUDr. Rudolf Dulina – súdny exekútor, celková výška uspokojovanej pohľadávky je 1 613,33 eur.

3. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho roka splátku vo výške 29 eur, veriteľovi Orange, a.s., celková výška uspokojovanej pohľadávky je 145 eur.

4. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka splátku 197,36 eur, veriteľovi Home Credit Slovakia, a.s., celková výška uspokojovanej pohľadávky je vo výške 1 973,60 eur.

5. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho roka splátku vo výške 110,25 eur, veriteľovi EOS KSI Slovensko, s.r.o., celková výška uspokojovanej pohľadávky je 551,24 eur.

6. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka splátku vo výške 166,26 eur, veriteľovi EOS KSI Slovensko, s.r.o. celková výška uspokojovanej pohľadávky je 1 662,65 eur.

7. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca splátku vo výške 217,48 eur, veriteľovi EOS KSI Slovensko, s.r.o., celková výška uspokojovanej pohľadávky je 7 649,04 eur.

8. Dlžník je povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho polroka splátku vo výške 186,89 eur, veriteľovi Slovenská konsolidačná, a.s., celková výška uspokojovanej pohľadávky je 1 868,95 eur.

Správca oznámil v Obchodnom vestníku, že zostavil návrh splátkového kalendára, v ktorom navrhol uspokojenie nezabezpečených veriteľov pána Jakaba v rozsahu 50%. Zároveň oznámil veriteľom, ktorí môžu byť splátkovým kalendárom dotknutí, že môžu podať u správcu do 90 dní od zverejnenia oznamu v Obchodnom vestníku námietku proti navrhovanému splátkovému kalendáru. Proti návrhu splátkového kalendára nepodal námietku žiadny veriteľ.

Len čo uplynula zákonná deväťdesiatdňová lehota, správca predložil návrh splátkového kalendára príslušnému súdu. Okresný súd Košice I vyhovel návrhu a určil dlžníkovi Jánovi Jakabovi splátkový kalendár, na základe ktorého je povinný zaplatiť počas nasledujúcich piatich rokov v určených lehotách, každému nezabezpečenému veriteľovi 50% z jeho pohľadávky. Súď zároveň Oddlžil dlžníka tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené len splátkovým kalendárom v rozsahu, v akom nebudú uspokojené splátkovým kalendárom a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Plnenie splátkového kalendára sa začalo prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasledoval po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol určený splátkový kalendár. Splátkový kalendár sa považuje za určený zverejnením uznesenia o určení splátkového kalendára v Obchodnom

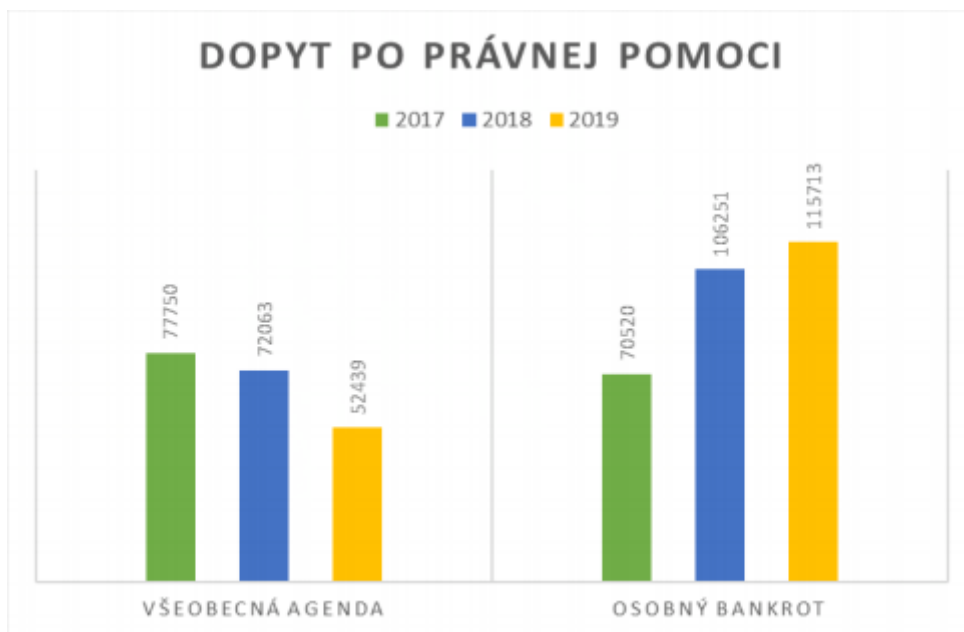
vestníku. Určenie splátkového kalendára súdom je dôvodom, aby sa bez zbytočného odkladu v exekučnom konaní rozhodlo o zastavení exekúcie.

Pán Jakab využil možnosť oddĺženia, ktorú mu dáva k dispozícii slovenský právny poriadok. Kontaktoval príslušné Centrum právnej pomoci a nasledovalo oddĺžovacie súdne konanie. Celý proces od podania návrhu na oddĺženie na súd dňa 4.7.2018 až po určenie splátkového kalendára právoplatným rozhodnutím súdu dňa 7.5.2019 trval necelý rok. Pán Jakab bude splácať svoje záväzky päť rokov.

4.2 Osobný bankrot v číslach

O oddĺženie žiada čoraz viac osôb. Sú to ľudia, ktorí počítajú každý cent a ich finančná stránka padá do záporných čísiel. Ich príjmy nepostačujú na uhradenie záväzkov a často sa potykajú s tým, aby im zostali peniaze na živobytie. Rok 2019 nebol výnimkou. Centrum právnej pomoci sa rozdeľuje na dve agendy ponúkajúce pomoc. Sú to všeobecná agenda a agenda osobného bankrotu. V roku 2019 Centrum právnej pomoci zaznamenalo 168 152 dopytov od klientov a v roku 2018 to bolo 157 990 dopytov. Tento dopyt je pripisovaný všeobecnej agende a pokiaľ hovoríme o dopyte po osobnom bankrote, tento stúpol roku 2019 oproti predchádzajúcemu roku o 9 462 dopytov od klientov.

Graf č.1 : Dopyt po právnej pomoci

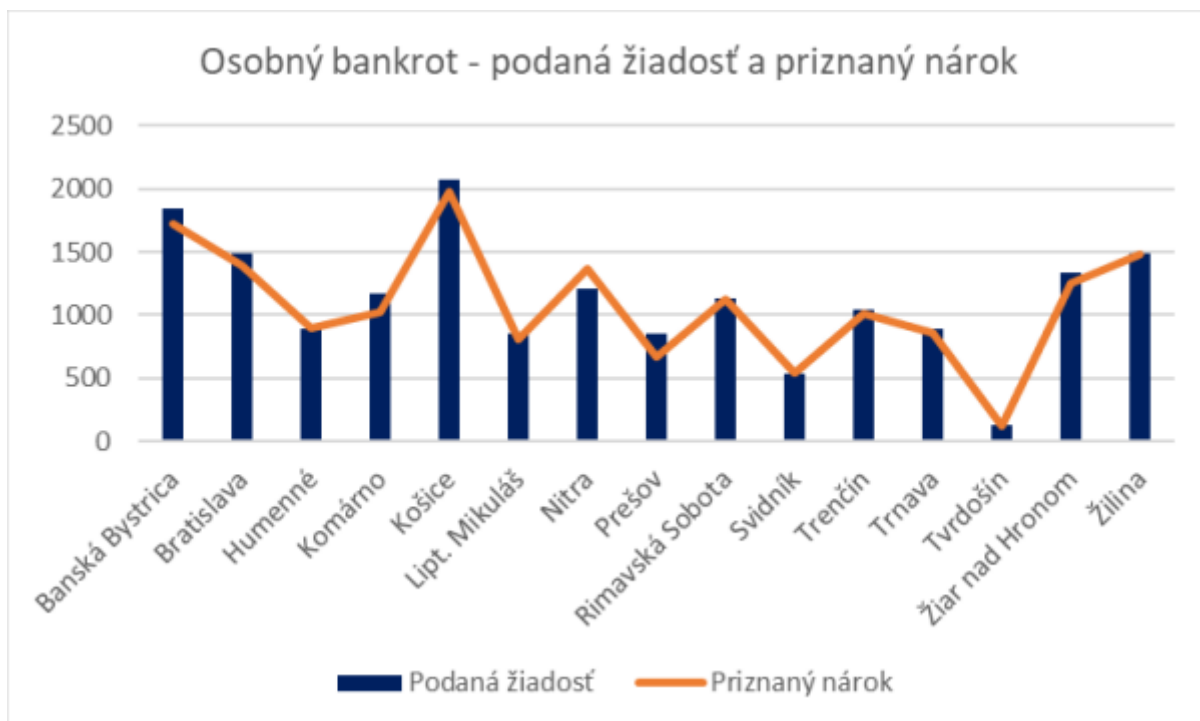
Zdroj: Centrum právnej pomoci

Podmienky na vyhlásenie osobného bankrotu boli zmenené od 1. marca 2017. Od tohto dátumu sa výrazne zvýšil dopyt po osobnom bankrote.

„Asi najväčší dopyt po osobnom bankrote sme zaznamenali v roku 2018, kedy oproti roku 2017 evidujeme až 66,4 % medziročný nárast. Naopak, keď porovnáme rok 2018, kedy sa Centrum dopytovalo 10.251 klientov (41.432 osobne, 59.970 telefonicky a 4.849 emailom) s rokom minulým, zaznamenali sme 115.713 dopytov klientov (39.546 osobne, 71.763 telefonicky a 4.404 emailom). Môžeme teda skonštatovať, že medziročný nárast bol omnoho menší ako v predchádzajúcom období, len 8,90 %. Treba zdôrazniť aj tú skutočnosť, že z počtu 71.763 Centrum eviduje 21.484 len z Call centra, čo je 30% z celkového počtu telefonických dopytov“ (Centrum právnej pomoci, 2020, s. 32).

Pomer medzi podanými žiadosťami a uznaným nárokom nie je veľmi odlišný. Nasledujúci graf nám priblíži informácie o podaných žiadostiach a o žiadostiach, ktorým bol priznaný nárok.

Graf č.2: Osobný bankrot- podaná žiadosť a priznaný nárok

Zdroj: Centrum právnej pomoci , 2020

Záujemcovia podali v roku 2017, 8 954 žiadosti o osobný bankrot (žiadosť formou konkurzu 8 729 a formou splátkového kalendára 225). Rok 2018 predstavoval 15 876

žiadosti (žiadosť formou konkurzu 15 669 a formou splátkového kalendára 207). Nárast bol o 77,3%. Podané žiadosti v roku 2019 predstavovali počet 16 961 (žiadosť formou konkurzu 16 780 a formou splátkového kalendára 181). Medziročný nárast bol zaznamenaný len o 6,8%.

Tabuľka č.4: Podaná žiadosť verzus priznaný nárok

Podaná žiadosť/priznaný nárok	od 03/2017	2018	2019
Konkurz	8.729	15.669	16.153
Z toho rozhodnutie - priznaný nárok	7.464	14.599	16.264
Splátkový kalendár	225	207	182
Z toho rozhodnutie - priznaný nárok	134	157	148
SPOLU PODANÁ ŽIADOSŤ	8.954	15.876	16.961
SPOLU PRIZNANÝ NÁROK	7.598	14.756	16.243

Zdroj: Centrum právnej pomoci, 2020

Pozitívne rozhodnutia tvoria väčšinový podiel podaných žiadosti. V roku 2019 bolo podaných 16 961 žiadostí o vyhlásenie osobného bankrotu a z toho bolo 16 243 žiadosti ukončených pozitívnym rozhodnutím. Oddĺženie formou konkurzu predstavovalo 16 101 žiadosti a prostredníctvom splátkového kalendára 142 žiadostí (Centrum právnej pomoci, 2020, s. 34).

4.3 Prekážky uplatňovania oddĺženia na Slovensku

Oddĺženie je pre mnoho fyzických osôb možnosť ako sa dostať zo svojich záväzkov a je to pre nich nástroj prostredníctvom, ktorého sa dokážu dostať na nulu a môžu začať odznova. Proces oddĺženie nepatrí medzi jednoduché procesy, napriek tomu je dlžníkmi vyhľadávaný a má vysokú mieru úspešnosti. Zo štatistického pohľadu sme sa bližšie zaoberali pomerom oddĺženia a jeho úspešnosti v predchádzajúcej podkapitole. Napriek tomu, že slovenská legislatíva nepozná názov osobný bankrot, tento pojem je často spájaný u laickej verejnosti práve s oddĺžením fyzickej osoby. Nárok na oddĺženie (osobný bankrot) nemá každá fyzická osoba. Má ho iba tá, ktorá spĺňa zákonné podmienky.

Na oddĺženie nemajú právo osoby s nasledujúcimi finančnými záväzkami:

- Výživné na dieťa
- Záväzky zo zodpovednosti za škodu
- Záväzky, ktoré vyplývajú z trestného konania
- Záväzok voči Centru právnej pomoci
- Finančné záväzky plynúce z pracovnoprávných vzťahov
- Pohľadávky z úveru na bývanie
- Iné peňažné pohľadávky

O oddĺženie môže dlžník požiadať iba raz za 10 rokov. Je potrebné požiadať o oddĺženie iba s poctivým zámerom. To znamená, že táto žiadosť nesmie byť špekulatívneho charakteru. Princípom poctivého zámeru je fakt, že si fyzická osoba uvedomuje, že je voči nej vedené minimálne jedno exekučné konanie a dlh je po splatnosti 180 dní. Princíp je ten, že dlžník aj napriek maximálnej snahe nie je schopný zvládnuť túto finančnú situáciu a nie je schopný sa dostať svojim vlastným pričinením z tejto nelichotivej situácie. A to ani prostredníctvom ďalšej pôžičky.

Prekážkou, ktorá bráni mnohým fyzickým osobám požiadať o oddĺženie je aj peňažná suma, ktorú je potrebné uhradiť na trovy súdneho konania. Táto suma je vo výške 500 eur. Túto sumu si môže dlžník požiť od Centra právnej pomoci a vrátiť ju do 3 rokov od poskytnutia. Pokiaľ finančná situácia nedovoľuje túto sumu splatiť okamžite, je možné rozdelenie plnenia v pravidelných splátkach. Táto predstava je ale pre mnohých dlžníkov nepredstaviteľná, pretože nemajú ako splatiť žiadne svoje záväzky.

Mnohé zadĺžené fyzické osoby sa snažia skryť pred svojimi veriteľmi, nekomunikujú s nimi. Majú strach z negatívnej reakcie zo strany veriteľov a boja sa aj trestného stíhania. Aj to sú dôvody, pre ktoré nedochádza k dohode a ani k splátkam zo strany dlžníka.

Medzi najväčšie problémy, pre ktoré dochádza k zadĺžovaniu fyzických osôb (podnikateľov) zaraďujeme aj nedostatočné peňažné balíčky pre podnikateľov. Ide predovšetkým o fyzické osoby (podnikateľov). Mnohí začínajú s podnikaním s kapitálom, ktorý je menší ako 15 000 eur. Mnohé podniky začínajú s vlastným kapitálom, ktorý je dokonca aj menší ako 5 000 eur. Následkom toho je, že podnikatelia sú nútení nájsť alternatívne prostriedky na financovanie svojho podniku a rozhodujú sa pre nebankové pôžičky, spotrebné úvery alebo pôžičky z okolia. Tieto alternatívne zdroje financovania

sprevádzajú vysoké úroky a vedú často k platobnej neschopnosti podnikateľov. Napriek dostupným informáciám, či už v knižnej alebo elektronickej podobe sú mnohí podnikatelia málo informovaní. Preto za hlavnú prekážku a taktiež dôvod narastajúceho počtu osobných bankrotov vidíme aj v nízkej informovanosti subjektov. Tu by mohli pomôcť „štartovacie balíčky“, ktoré by obsahovali informácie pre začínajúcich podnikateľov ako naštartovať svoje podnikanie, kam a na koho sa obrátiť, akým spôsobom je možné financovať svoje podnikanie a v prípade zadlženia, prostredníctvom akých nástrojov je možné sa oddlžiť a ako prebieha proces konkurzu, reštrukturalizácie a oddlženia.

Záver

S témou oddlženia fyzickej osoby sa stretávame pomerne často či už v médiách alebo na internete. Na trhu existuje množstvo poradní a portálov, ktoré sa zaoberajú touto problematikou a ponúkajú svoju pomoc mnohým fyzickým osobám. Tieto inštitúcie ponúkajú svoju radu pre klientov, ktorí sa na nich obrátia a taktiež ich sprevádzajú celým procesom oddlženia. Čoraz väčší počet fyzických osôb sa totiž dostane do platobnej neschopnosti (insolventnosti), kedy fyzické osoby nie sú schopné uhrádzať svoje záväzky. O úpadku, procese oddlženia od podania návrhu na súd až po jeho skončenie sme písali v úvodnej časti tejto práce.

Oddlženie fyzickej osoby je pomerne zdĺhavý a náročný proces. Oddlženie fyzickej osoby splátkovým kalendárom sa využíva pri dlžníkoch, ktorých výška majetku je vyššia ako ich dlhy. Ďalším kritériom je, že fyzická osoba je zamestnaná a dokáže určité záväzky splácať po dobu 5 rokov.

Výsledky práce hovoria o dôležitosti procesu oddlženia fyzickej osoby splátkovým kalendárom. Preniesli sme poznatky, ktoré sme nadobudli skúmaním danej problematiky na príklad z praxe. Na príklade konkrétnej fyzickej osoby sme poukázali na konkrétny postup od počiatočného kontaktu s Centrom právnej pomoci, cez podanie návrhu na oddlženie, až po zostavenie návrh splátkového kalendára a samotné oddlženie zbavením dlhov dlžníka. Dlžník, má právo domáhať sa právnej ochrany pred veriteľmi v zmysle platnej legislatívy a požadovať riešenie svojej situácie spôsobenej neschopnosťou splácať záväzky voči veriteľom prostredníctvom splátkového kalendára.

Pre fyzické osoby môže táto práca poslúžiť ako praktická pomôcka, ako postupovať pri oddlžení splátkovým kalendárom a tak sa dostať z nepriaznivej finančnej záťaže.

Zoznam použitej literatúry

Knihy/monografie

1. ĎURICA, Milan. *Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2019, 1456 s. ISBN 978-80-7400-754-5.
2. POSPÍŠIL, Branislav. *Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár*. Bratislava: Iura edition, 2012, 648 s. ISBN 978-80-8078-458-4.
3. VETERNÍKOVÁ, Mária. a kol. 2017. *Základy obchodného práva pre ekonómov*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 311 s. ISBN 978-8168-727-3.

Články v elektronických časopisoch a iné príspevky

1. CENTRUM PRÁVNEJ POMOCI. 2019. Rok 2020 v číslach. In Výročná správa za rok 2019 [online]. 2019. Dostupné na internete:
<https://www.centrumpravnejpomoci.sk/files/O%20n%C3%A1s%20-%20Z%C3%A1kladn%C3%A9%20dokumenty/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A9%20spr%C3%A1vy/Vyrocn%C3%A1%20spr%C3%A1va%20za%20rok%202019.pdf>
2. SLOVAK BUSINESS AGENCY. 2019. Oddĺženie podnikateľa fyzickej osoby. In Analýza problematiky druhej šance na Slovensku [online]. 2019. Dostupné na internete:
http://www.sbagency.sk/sites/default/files/analiza_problematiky_druhej_sance_na_slovensku.pdf
3. ŠENČÁKOVÁ, Ľ. 2003. Splátkový kalendár musí strážiť veriteľ aj dlžník. In ETrend [online]. 2003. Dostupné na internete:
<https://www.trend.sk/financie/splatkovy-kalendar-musi-strazit-veritel-aj-dlznik>
4. UJ, Alexander. 2017. Oddĺženie fyzických osôb. In Prosman-Pavlovič advokátska kancelária. [online]. 2017. Dostupné na internete: <https://www.prosman-pavlovic.sk/oddlenie-fyzickych-osob>

5. MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR. 2018. Oddĺženie- splátkový kalendár. InRegister úpadcov. [online] 2015. Dostupné na internete: <https://ru.justice.sk/ru-verejnost-web/pages/konanieDetail.xhtml?konanieId=22726>

Právne predpisy

1. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zoznam tabuliek a grafov

Tabuľky

Tabuľka č. 1: Termíny splátok	12
--	-----------

Tabuľka č. 2: Výška záväzkov.....	18
--	-----------

Tabuľka č. 3: Splátkový kalendár.....	20
--	-----------

Tabuľka č. 4: Podaná žiadosť verzus priznaný nárok.....	22
--	-----------

Grafy

Graf č. 1: Dopyt po právnej pomoci.....	23
--	-----------

Graf č. 2: Osobný bankrot – podaná žiadosť a priznaný úrok.....	24
--	-----------